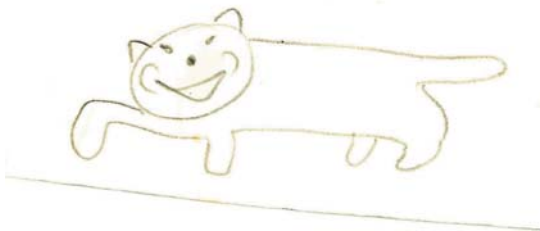
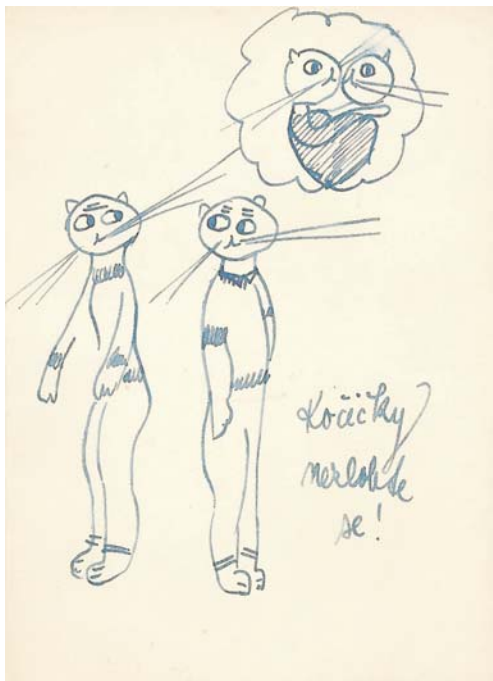

Tajný život koček

Eduard Martin

Tajný život koček

Eduard Martin

Tajný život koček

Nová vlna

© Martin Petiška, 2016

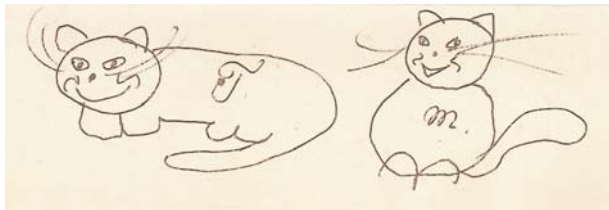
© Nová vlna, 2016

Illustration © Eduard Petiška, 2016

ISBN 978-80-85845-61-7

*Dagmar a Ivanu Havlovým,
s díky za inspiraci ke kočičím příběhům*

*A kočkám a kocourům,
o kterých vypráví tato kniha,
zejména
kocouru Timofejovi,
kočce Máše
a kocourovi Zarathustrovi*

Tajný život koček

(vyprávění jedné kočkomilky)

Pokud se člověk pozorně zadívá na kočku, těžko se brání dojmu, že kočka ví něco, co on ne...

Jako by bylo tajemné kočičí poznání. A zůstávalo lidem utajené.

Když jsem se jako dítě dívala na naši kočku, mívala jsem pocit, že je chytřejší než já. Konečně – ten pocit mívám, když se dívám na kočky, dodnes.

Copak o to, kočky se umějí chovat, jako by neuměly počítat do pěti.

Dokonce ani do jedné.

Ale když se na mě podívají, mám dojem, že porozumět logaritmům je pro ně samozřejmé.

A náš kocour –

Ten se dívá vyloženě, jako by mohl na univerzitě přednášet kvantovou matematiku.

Jestliže se podívám na Einsteinovy fotografie, zdá se mi, že se dívá jako kocour.

Zvlášť geniální kocour.

V kočičím pohledu je něco tajemného.

„My víme své, jenom si nemyslí. Víme o tobě všechno. Ale mlčíme.“

Tohle mi říká kočičí pohled.

Od dávných dob byly kočky spojovány s ezoterikou... Proč by je jinak v lidové tradici chovaly čarodějnice?

Co si kočky o nás myslí?

Co je ukryté za jejich tajnosnubným pohledem?

Když jsem měla vymyslet námět na slohovou práci pro žáky, probírala jsem se všelijakými tématy.

A pak mě napadlo téma –

Téma, nad kterým jsem zajásala.

Co si o nás myslí kočky?

„Jak to myslíte, paní učitelko?“ zeptala se největší šplhounka ze třídy.

„Tak, jak jsem to napsala.“

Zaklepala jsem křídou o tabuli.

„Jak mám vědět, co si o mně myslí kocour?“ pokračovala nejšplhavější žákyně.

„Zkus si to představit. Však na to přijdeš.“

A ve třídě znělo ticho.

Veliké ticho.

Ticho, jaké jsem v naší třídě dlouho nepamatovala.

Obvykle odnáším domů slohové práce nerada.

Představa, že si budu vařit kávu za kávou a opravovat hrubku za hrubkou, prodírat se zaplevelenými souvětími... Ne, tahle představa mě nelákávala.

Ale tentokrát jsem se na čtení kompozic těšila.

Možná nějaké dítě odhalilo zajímavé kočičí tajemství.

Ono tajemství, které se kočky a kocouři snaží před lidmi utajit.

Někdo na to možná přijde... Vtipně pojmenuje, co se číci a číčové snaží utajit.

Práce mě většinou zklamaly.

Některé byly sice uhlazené a stravitelné, jenomže chutnaly, jako kdyby někdo připravoval čaj a zapomněl do konvice dát čajové lístky. Lil z ní jenom obyčejnou vodu...

Ale jedna práce mě zaujala.

Dokonce jsem si ji uschovala a založila do encyklopedie o kočkách jako záložku.

Co si myslím o lidech?

(slohová práce ze školy Dr kocoura Mikeše)

My kočky považujeme odedávna lidi za nepovedené kočky.

Bohužel přerostlé.

Takže s nimi nemůžeme bojovat za svobodu. I když se o vzpouře proti lidem občas snažíme tím, že jim sníme nějakou z jejich pochoutek.

Co mohou udělat ti, kdo byli podrobeni někým, kdo je o tolik silnější?

Musely jsme volit vzpouře tak, aby lidem nedošlo, co se děje.

Volily jsme moudřejší vzpouře, než abychom se s našimi otrokáři pustily do otevřeného boje. Šly jsme na to mnohem inteligentněji: využily jsme lidské naivity. A podařilo se nám z bývalých otrokářů udělat naše otroky.

Nejchytřejší otroci bojují proti otrokářům tím, že je promění na své otroky.

Lidé nám musí dávat jíst a někteří nám kupují lahůdky, jaké nedoprávají ani sami sobě. Budují nám pelíšky a dbají, aby nám nebyla zima. Máme měkké polštářky. A někdy na zimu šatičky.

Lidé utrácení spousty peněz, abychom měly všelijaká mlsání. A kočičí šampony. Hračky, mističky a rozptýleníčka. Shánění nám tašky, košíky a košíčky. Nosí nás v nich, abychom si nemusely namáhat tlapky... Kupují nám mašličky a pentličky. Dávají nám jíst kočičí vitamíny.

Slouží nám od rána do večera.

Nejzotročenější lidé nás berou do postýlek. Dovolují nám mít naše pelíšky v peřinách.

Většina „mužů kocourů“ s námi mluví mazlivě, jako nemluví s „lidskými kočkami“.

Většina „žen koček“ s námi mluví mazlivě, jako nemluví s „lidskými kocoury“...

Nejpříjemnější jsou lidská kořata.

S nimi si rozumíme nejlépe.

Lidská kořátka nás milují, hladí. A váží nám mašličky.

Lidé jsou nepochopitelní. Mají čtyři nohy, jako každý pořádný živočich, ale chodí jenom po dvou.

Idioti.

Chodit po dvou je nesmysl.

Lidé chodící po dvou často padají.

Někdy si lámou tlapky.

Někteří lidé, když upadnou, si lámou přední tlapky. Jiní zadní tlapky. Někteří obojí.

Předníma nohama pořád něco dělají, místo aby si je pohodově složili jako my. A odpočívali.

Zadníma nohama lidé pořád někam pospíchají a přitom si stěžují, jak stále pospíchají.

Čím víc pospíchají, tím méně stihnou.

Čím víc pospíchají, tím chtějí pospíchat ještě více a o to méně toho potom stihnou.

Věnují spoustu času, aby mohli být jako my, jen sedět a spokojeně příst. Jenže se jim to nedaří.

Proč?

Protože lidské kočky chtějí stále nové kožichy a musí na ně tedy vydělávat, kdežto nám stačí jeden kožich na celý život.

Mužští kocouři zase nechtějí chodit po svých a kupují si stále nová auta a potom nechodí a tloustnou a naříkají si, jak jsou tlustí.

Naši „otroci lidé“ jsou nyní, když se nám je podařilo porobit, celkem snesitelní.

Jenom se bojíme, že někteří z nich naši lest prohlédnou.

I mezi lidmi se totiž občas najdou ti, kterým se s námi zdá něco v nepořádku.

Máme sice přísně zakázáno před lidmi mluvit, číst si knihy i noviny a kouřit doutníky, takže nás považují za nižší živočichy, za jaké nás považoval i námi oklamáný Charles Darwin.

Uctíváme vděčně jeho památku...

A mezi sebou ho považujeme za čestnou kočku. Konečně na fotografii taky jako kocour vypadá, je krásně chlupatý.

To, že se nám ho podařilo oklamat a způsobit, že ani on neodhadl dobře naše místo na vývojovém žebříčku, nám umožňuje spokojeně žít. Nic nedělat, proflákávat se našimi kočičími životy, místo abychom museli pracovat jako oslové. A jiná zvířata, kterým se nepodařilo část jejich schopností utajit. Jako například neinteligentním slepicím nebo kravám.

Pokud by se krávy chovaly moudře jako my, pokud by utajily, že mohou být „zaměstnávány“, mohly si také lehat u kamen a dostávaly by lahůdky. Procházely by se spokojeně po zahradách jako my a spaly s lidmi v postelích.

Co si myslím o lidech já?

Doufám, že zůstanou neobezřetní, jako byli doposud, a neodhalí naši lest. Naši mazanost.

Konečně, už to, že lidi dosud nenapadlo chodit po čtyřech, i když mají čtyři nohy, svědčí o tom, že má naděje v jejich pokračující nevědomost se může naplnit.

Myslím si, že se naši lidští otroci nedovtípí, jak jsme na ně vyzrály.

Doufám v to...

A doufám, že naše nadvláda nad nimi nám bude dále umožňovat sladký život.

Sláva kočičí moudrosti!

Umění být kočkou

„Babičko, pojd' si hrát na kočku.“

„Na kočku?“

Podívala jsem se na vnuka zkoumavě.

Žertuje?

Znám jeho nápady.

Možná bude chtít, abych s ním chodila po zahradě a lovila myši.

Mám vnuka celý den na starosti. Mladí odejeli navštívit známé. Známi nemají děti. A chlapeček by se u nich nudil.

Je krásné ráno a já jsem ještě nevymyslela, na co si budeme hrát.

Uvědomuji si, že tohle jsou možná jedny z nejhezčích dnů v mém životě... Čtyřleté děti jsou půvabné. Ještě si nemyslí, že dospělí jsou „příííí dospělí“.

Takhle to říkává, s příznačným odfrknutím onoho „příííí“, moje kamarádka. Má vnuky rozcloumané pubertou.

„Jak si budeme hrát na kočku?“

„Budeme dělat to, co kočky.“

„A to jako co?“

„Nic.“

„Nic?“

Kývne.

„Ty myslíš, že kočky nic nedělají?“

„Podívej.“

Malá ručička, ze které bude zanedlouho velká chlapecká ruka, ukazuje na našeho Macka. Rozvaluje se u kamen, rozkošnický dřímá po velkém divokém flámu. Celonočním flámu s místními kočkami.

Přemýšlím –

Měla jsem na dnešek tolik plánů..., když jsem občas u dcery, měla bych jí vyprat, aby byla příjemně překvapená, až se vrátí. Viděla jsem, jak se jí v prádelně nastrádala hromada prádla.

Chtěla jsem i udělat „něco se zahradou“. V čase, kdy bude zapnutá pračka, bych stejně neměla co dělat.

Je třeba vyplít záhony a ostříhat růže a...

Samozřejmě, chtěla jsem připravit „babičkovskou“ večeři. Tak mým večeřím říká vnuk. Chutnají mu mnohem víc než jednoduché rychlovečeře, co připravuje jeho matka.

A pak jsem chtěla sundat záclony a nechat je má-

chat. Kdo ví, kdy byly naposledy dole z konzolí... A chtěla jsem umýt okna. Aspoň ta do ulice... Copak to není ostuda, když se někdo do našich oken podívá?...

„Ty si nechceš hrát na kočky?“

Zamyslím se.

Konečně, proč ne.

Kývnu.

Chlapeček zajásá...

Kočky neplejí záhony.

Kočky nemáchají záclony...

Kočky nemyjí okna –

Možná právě proto... možná právě proto, že umí „nedělat nic,“ jsou spokojené.

Dívám se na Macka –

Jako by z něj spokojenost vydechovala.

Není třeba „nedělat nic“ jako on.

Pořád „nedělat nic.“

Ale co takhle si občas do toho „nicu“ na chvíli skočit a zalebedit si v něm?

„Babičko, ty budeš kočičí babička a vlezeš si ke mně na gauč a já se k tobě přitulím jako koťátko. A ty mi budeš číst pohádku o kocourkovi Koláčkovi...“

Kývnu –
Usměju se.
„Ale ještě bych nám mohla přinést kočičí dobroty.“

Vnuk kývne.
„Ale pak už budeme dělat kočky.“
„Budeme.“
Donesu svému koťátku koťátkovské dobroty.
A ono se ke mně přitulí.
Čtu pohádku a povídáme si.
„Babičko, co kdybychom se šli projít, kočky chodí hodně po zahradě... A je tam tak hezky, pojd' dělat kočky ven...“

Jdeme.
Koťáci den –
Máme koťáci den.
Nevěděla jsem, jak jsou koťací dny hezké.
A uvědomuji si, jaká by to byla škoda nedělat si koťací dny.
Je mi koťákovsky dobře.

Snažím se nemyslet na prádelnu, na záclony, na večeři...

Na záhonky.

Na ta okna...

Aspoň nemyslet na ta okna do ulice, která se dcera chystá už kdo ví jak dlouho umýt...

A když se procházím s koťátkem po parku, pozoruji s radostí, že jsem nechala babičkovské starosti v dálce.

Jsem „spokojená kočka“.

Jsem spokojená babičí kočka.

A ta se, přirozeně, jako správné kočky, nestará, jestli je někde nevypleťtý záhonek nebo jestli se některé okno kříšťálově neblýská.

Možná proto vychází z koček taková harmonie, že se nestarají, jestli jejich dcera umyla okna...

„Babičko, kočky mají rády šlehačku.“

Chápu, co tím vnuk myslí.

Moc dobře chápu.

A je to pravda.

Kočky mají rády šlehačku. My, kočky, jdeme přece právě kolem cukrárny. A v cukrárně, jak onehdy vnuk řekl, „bydlí“ šlehačka.

Vsadila bych se, že i dnes bude šlehačka u sebe. Tam, kde bydlí... U sebe doma.

A že bude bydlet na nějakém hezkém dortu.

Vejdeme do cukrárny.

Když z ní po čase vycházíme, jsme spokojeni.

„Babičko, líbí se ti hrát si na kočku?“

Přikývnu.

„Myslím, že je to jedna z nejhezčích her, co znám,“ říkám.

„Vid’.“

Protože se koťátka ráda proběhnou, probíhá vnuk parkem.

„Mňau.“

Proběhne se a vrátí.

Stojí přede mnou.

A opravdu, něčím připomíná moc spokojené koťátko.

„Babičko, koťátka ráda spinkají. A kočky také.“

Chápu, unavil se pobíháním.

„Mňau, dobře...“, říkám.

A jdeme domů.

Vnuk zívá a já se také těším, až si sednu do houpací židle a zdřímnu si.

„Ale nic jsem neudělala,“ říkám si. A dívám se na okna do ulice.

Jestli se na ně dívají sousedé –

Jestli si myslí o mojí dceři, že –

„Proč bys něco dělala jiného? Jsi dneska kočka. Mňau.“

„Mňau.“

Usměju se na něj.

Usměje se na mě.

Má pravdu. Dneska jsem toho už udělala dost, protože mohu přeměřovat dnešek –

Mohu ho přeměřovat tím, že plním na sto procent kočičí plán.

„Ale aspoň ten záhonek bych mohla vyplít,“ říkám.

„Babičko, vždycky když budeš chtít dělat nějakou nekočičí práci, řekni si mňau.“

„Mňau?“

„Mňau.“

Usměju se. Tohle je dobrý nápad.

Kočku nenapadne, aby si vyčítala, že nevyplela záhonek.

Aspoň já o žádné takové kočce nevím.

V ledničce je zbytek dortu, který jsme měli včera k zeťovým narozeninám. Kousek z něj odkrojím pro vnuka a kousek pro sebe. Kočky mají přece rády dorty.

„Kočičí večere,“ pochvaluje si vnuk.

Má pravdu –

Tohle je znamenitá kočičí večeře.

Pokud bych nebyla kočka, vařila bych a vařila...

Aby večeře byla babičkovská a ne kočičí.

Ale viděl někdy někdo kočku vařit?

„Mňau,“ říkám spokojeně.

A jdu si ještě pro jeden kousek dortu.

A jeden ještě ukrojím pro vnuka. Zaslouží si ho za ten nápad, hrát si dnes na kočku.

„Ale neumyla jsem okna,“ připomínám si vyčítavě, když večerní slunce dopadne na okna a já jasně vidím šmouhy.

„Mňau,“ napoví mi vnuk.

„Mňau,“ odpovím.

Má pravdu.

Proč bych si jednou po tak dlouhé době nemohla –

„Odmňouknout“ starosti?

Když přijela dcera, dívala se rozpačitě.

Je zvyklá, že obvykle umyju nádobí, vyperu, ukuchtím večeříčku.

Nic neřekla.

Ale dívala se na mě zmateně.

„Maminko, není ti nic?“

„Co by mi bylo?“

„Babička je kočka,“ oznámil mamince vnuk.

„Kočka?“ žasne dcera.

Vysvětlila jsem jí, jaký měl vnuk ráno nápad a jak jsme si celý den hráli.

Dcera se dala do smíchu.

„Maminko, tohle je znamenitý nápad,“ řekla.

„Znamenitý?“

Divila jsem se, čekala jsem, že mi podá nějaké kyselé slovíčko.

„Mňau,“ řekla dcera.

„Mňau?“ zeptala jsem se.

„Víš,“ řekla dcera, „já někdy padám, máme teď toho v práci mraky. A tohle je báječný recept, jak se nezhroutit.

Budu si ode dneška občas taky hrát na kočku.“

Kočičí den –

Tohle je správný recept jak se nezhroutit: udělat si občas kočičí den.

„Babičko, můžu si k tobě vlézt do postýlky?“ zeptal se vnuk.

Přikývnu.

Proč ne? Malá koťátka lehají u velkých koček.

A kdo ví, jak dlouho bude vnuk ještě malým koťátkem.

Tohle byl jeden z nejhezčích dní, jaké v poslední době pamatuji –

Kočíčí den.

Umění být kočkou je znamenité umění.

Kolik lidí by se nehroutilo, kdyby si občas dopřáli kočíčí den.

Kolik lidí by bylo šťastnějších, pokud by si občas udělalo kočíčí den. Nebavilo by mě mít celý „kočíčí život“... Ale občas si ho udělat je znamenité.

Jsem u dcery na víkend, zítra vypleju záhonky a ostříhám růže.

Ten den si udělám „polokočíčí“.

Půjdu zase s vnukem na procházku. Nebo –

Nebo že bychom si někam vyjeli?

Jsou přece toulavé kočky.

Můžeme si někam udělat výlet. Můžeme si zítra zahrát na toulavé kočky.

Kdo ví, jak dlouho budu ještě moct dělat velké vý-

lety a kdo ví, jak dlouho bude moje malé koťátko mít zájem na výlety se starou kočkou jezdit...

„Dík za ten nápad na kočičí dny,“ říká dcera.

„Mňau,“ odpovím.

Je to opravdu znamenitý nápad.

Macek zase sedí u kamen a dívá se na nás chápatě.

Jako by z nás měl radost –

Jako by měl radost, že jsme odhalili „umění být kočkou“.

To krásné kočičí umění.

„Babičko, budeš mi příst před spaním pohádku?“ volá na mě koťátko.

Příst pohádku –

Jak hezky to řekl.

Ale ano, jsem kočka. A tak budu příst.

„Dobrou noc,“ říkám dceři, které se už klíží oči.

„Mňau,“ řekne dcera a usměje se na mě.

Byl to moc hezký kočičí den.

Byl?

Ještě je.

Jdu ke koťátku a budu mu –

Budu mu příst před spaním něco moc hezkého...

Je to hezké být kočkou. Být občas kočkou...

Kočíbí babičkou, která nechá své starosti daleko od sebe.

A nechá si jenom kočíbí radosti.

„Mňau,“ vítá mě vnuk.

„Mňau.“

Jméno

(Elilong)

(vyprávění bývalého školáka)

Jméno Elilong jsem slyšel poprvé ve čtrnácti letech.

„Elilong, Elilong,“ volal dívčí hlas ze zahrady vedle naší.

Vyhlédl jsem.

Byla to „holka sousedovic“.

A běžela ke kočce, která se procházela po zahradě.

Znal jsem tuhle dívku, chodila do vedlejší třídy. Jenomže nebylo nic, čím by mě zaujala.

Když jsem ji potkal v autobuse, kterým jsme jezdili do školy, pozdravili jsme se.

Samozřejmě..., ale abych měl chuť se s ní bavit víc, to ne.

Byla bystrá.

Zrzavá.

Je to zvláštní, ale jak potkám zrzavou dívku, vím, že bude velmi chytrá.

Její kštice plápolá. A upozorňuje na sebe ty, kdo ji zahlédnou, jako by vysílala zprávu. Tady je někdo, s

kým se nebudou nudit. U koho lze počítat s tím, že bude inteligentní.

Ale ani to, že byla zrzavá, ji neudělalo pro mě atraktivnější.

Ted' jsem slyšel to jméno.

ELILONG.

Co to bylo za jméno?

Bylo to kočičí jméno. Takhle se jmenovala sousedovic kočka.

Bylo to zvláštní jméno, nejpodivuhodnější kočičí jméno, jaké jsem kdy slyšel.

Stalo se vám někdy, že jste něco zaslechli a ne a ne se toho zbavit?

Mně se to stalo tehdy.

„Co je s tebou?“ ptal se mě tatínek při večeři.

Něco jsem si při jídle šeptal –

Prozpěvoval.

„Nic,“ řekl jsem.

Uvědomil jsem si, že to slovo létá pokojem jako motýl. A vybízí mě, abych si je tichounce, broukavě zpíval. I když jím chleba s pomazánkou.

Elilong, Elilong.

To slovo znělo jako zaklínadlo.

Nikdy bych před tím nevěřil, že je možné zamilovat se do slova...

Ale mně se to stalo.

Druhý den u mě byli kamarádi ze spolku Černý bizon, který jsme založili, abychom vydávali časopis.

Každý si vzal v onom časopise na starost nějaký úkol. Jeden psal zprávy z okolí, jeden román na pokračování, dlouhý, nekonečný román, u kterého kolísala délka podle toho, jaké bylo počasí. Když bylo hezké počasí, byla pokračování kratší, když přišlo, bylo pokračování dlouhé... Na psaní bylo víc času.

„Elilong, Elilong,“ ozvalo se pod oknem pokoje, ve kterém jsme psali.

Kamarádi pohlédli k oknu.

„Ale to sousedka volá kočku,“ řekl jsem. A sklonil se nad práci.

Kamarádi odběhli k oknu a dívali se do zahrady. Uvidět kočku Elilonga se hned tak někomu nepovede.

Tiše se vrátili.

„To je divný slovo,“ řekl jeden z nich.

Ten, který nám přispíval do časopisu básněmi.

Lépe řečeno: něčím, co on vydával za básně. My tomu nerozuměli.

Ale říkali jsme mu básník.

Čím víc jsme jeho básním nerozuměli, tím víc jsme si ho vážili.

S poesií to tak bývá.

„Elilong, Elilong, Elilong,“ prozpěvoval si další z autorů časopisu.

Třetí z nás to slovo nevyslovoval. Jenomže když jsme se na něj podívali, bylo nám jasné, že si ono slovo myslí.

Zcela zřetelně si to slovo myslel.

A myslel velmi hlasitě.

Už se vám někdy stalo, že vás pronásledovalo slovo?

Nám se to stalo tehdy v dětství.

Tohle slovo bylo věrné.

Už když jsem se probudil, napadlo mě slovo Elilong. A chodilo se mnou, znělo i při čištění zubů a jelo se mnou do školy.

V autobuse jsem potkal sousedku.

Naši novou malou zrzavou sousedku.

Jindy bych na ni jenom kývl.

Nesnižoval bych se, abych s tou štíhlounkou a o rok mladší zrzečkou hovořil.

Ale teď jsem si k ní přisedl.

Ještě nikdy jsem to neudělal a to jsme spolu jezdívali denně.

„Tak co dělá Elilong?“ zeptal jsem se.

„Ještě nás zvládá,“ rozesmála se.

Spokojeně.

Jak říkám, byla zrzavá a vtipná.

Kočka je „ještě zvládala“. Kolikrát mám pocit, že kočky projevují dost shovívavé trpělivosti, když zůstávají u svých pánů.

„Jsou to jenom lidi,“ jako by říkal kočičí pohled, „co s tím naděláme...“

Povídalo se mi se slečnou od vedle moc hezky.

A než jsme dojeli ke škole, několikrát jsme se smáli a ne a ne se přestat smát.

Se zrzavými dívkami se moc hezky směje.

„Hele, proč se vaše kočka jmenuje Elilong?“ řekl jsem jí odpoledne přes plot.

„Táta četl v nějaké knížce tohle jméno.“

„V jaké knížce?“

„Román... Jmenuje se Než uzrají muži.“

I tehle titul mě zaujal.

Slovo Elilong bylo lstivé. A nepřestávalo mě pro-
následovat.

Zrál jsem také. Zrál jsem jako neznámí muži v ná-
zvu oné knihy –

Titul knihy se mi zdál zajímavý. Jenomže ne nato-
lik, abych si román tehdy přečetl.

Ovšem to, že jsem zrál, působilo, že jsem se za-
milovával...

I nyní.

Do slova Elilong.

Ještě jsem nebyl daleko od věku, kdy chlapci mají
sklon považovat holčičky za nezajímavá
otravovadla.

Ale slovo Elilong mě okouzlovalo.

Kočka Elilong přitom nebyla cizokrajný tvor.

Nebylo to vzácné zvíře, které by se na mě dívalo
aristokraticky pohrdavým kukučem, jakým se ně-
které vzácné kočky na lidi dívají.

Elilong, Elilong. Ne a ne se toho slova zbavit...

Odpoledne jsem zahlédl dívku na zahradě. Četla
si u zahradního stolku.

„Hele“, řekl jsem, „zbyly nám nějaké dobroty po
obědě, nechtěla by je kočka?“

„Chtěla,“ řekla dívka.

„Jak to můžeš vědět, když nevíš, jaké ošpetky nám zbyly?“

Ošpetky se u nás říkávalo zbytkům od jídla.

Vyhazovaly se a babička, která pamatovala válku, litovala, že se vyhazují, jenomže jíst je nikdo nechtěl.

Dívka se mé otázce usmála.

„Elilong je chtinda.“

„Chtinda?“

Tehdy jsem to slovo uslyšel poprvé. A je to přesné slovo.

Poznal jsem hodně lidí, na které by se slovo chtinda hodilo. Vybavovalo se mi později, když jsem toho nebo tu potkal, ty, kteří chtěli všechno...

Donesl jsem chtindě nějaké dobroty od oběda.

A nalil jí na mističku trochu smetany.

„Dík,“ řekla zrzavovláska.

Navečer jsem potkal Elilonga.

Prolezl plotem do naší zahrady. Pohládl jsem ho.

A měl jsem při tom dotyku krásný pocit.

Jako bych se dotýkal sametového slova.

Sametového snu –

Elilong se mi otřel o nohy.

A předl.

Když jsme se příště s kamarády sešli, abychom pokračovali v psaní časopisu, každý z autorů donesl něco pro Elilonga.

Kluci nemilovali kočky.

Ale zamilovali se do toho slova.

Správně se jmenovat bývá velký dar.

Pro lidi... i pro zvířata.

Je zvláštní, jak některé slovo, verš, nějaká věta se mohou stát podmanivými, dobývají pozornost jako by dobývaly tvrz.

Nebo... jako by byly paprsky... osvicují dříve nevnímanou krásu –

Elilong nás pronásledoval.

Autor, který psal do časopisu děsivý upíří příběh, změnil kvůli tomu slovu jméno hlavní hrdinky.

Hrdinky, kterou pronásleduje upír. A dal té krásné a vyděšené dívce kočičí jméno.

Ona postava, světlovlasá a okouzlující, se nejmenovala jako v minulých pokračováních, přejmenoval ji na Elilong.

Básník, který nám psal do časopisu texty, o kte-

rých tvrdil, že to je moderní poesie, napsal dlouhou báseň s refrénem Elilong, Elilong, Elilong...

Když jsme ji četli, zdála se nám nic moc.

Jenomže když ji recitoval, okouzlovala.

Ne tím, co v ní bylo napsáno. Ale líbezným refrénem.

Svítil... jako rozsvícený zvon...

A nesl nám z dálky dotyk s něčím krásným.

Možná, rozvažovali jsme, možná bude časopis jednou slavný, protože se v něm objevily tyhle verše našeho kamaráda. Jednou se proslaví a tím proslaví i náš časopis.

„Kde jste publikoval nějaké své dílo poprvé?“

„V časopise Černý bizon.“

Báseň jsme umístili na titulní stránku nového čísla.

Nerozuměli jsme jí.

A považovali ji proto za geniální.

Lidé mají sklon obdivovat to, co nechápou. Pokud něčemu nerozumí, nemyslí si, že to je nerosrozumitelné. Ale považují to za cosi, co převyšuje jejich chápání.

I jméno kočky mělo přesah.

Jako by pojmenovávalo něco, po čem toužíme a

co je nedostupné... A přece blízko... Stačí vztáhnout ruku, ruku snu a –
Dotkneme se toho.

Elilong se stával archetypem líbeznosti, něhy, lásky –

Toho, po čem toužívali děti i dospělí a čemu se tak zřídka přiblíží.

Elilong, Elilong –

Kočka zbaštila dobroty, které jí kamarádi donesli.

Otřela se jim o nohy.

Prolezla plotem zpátky do zahrady sousedního domu.

U písničky se mi stávalo kolikrát, že mi nějaká melodie zněla v paměti a ne a ne z ní odejít... U slova se mi to tehdy stalo poprvé. A naposledy.

Mně?

Nám.

Jako by byla nějaká země Elilongie, Elilongandia, Elilongiea –

A ta země nás k sobě vábila.

Vyslala k nám jako svého vyslance tohle nádherné slovo.

Elilong byla kočka, kterou měli naši sousedé, její majitelé rádi. A dívka i její malí sourozenci si s ní často hrávali.

A slýchali jsme, jak na ni volávají –

Elilong, Elilong –

To jméno se nám spojilo s oním chlapeckým a už i trochu jinošským jarem.

Z rozkvetlé zahrady zněl hlas dětí, co se s onou magickou kočkou přistěhovaly do vedlejšího domu.

Jasně dětské hlásky volaly to slovo. Znělo jako zaklínadlo víl.

Jako by by neviditelné víly –

Víly v záplavě květů za oknem volaly podivuhodné zaklínadlo...

V létě jsme se stěhovali.

S kamarády jsme si slibovali, že se budeme navštěvovat. A že si budeme psát. Ale dopadlo to, jako to dopadá obvykle.

Už jsem je nepotkal.

Ale když jsem se nastěhoval v prvním semestru

vysoké školy na kolej, potkal jsem jednu dívku. Nešla si něco v rendlíku z kolejní kuchyňky.

Dívka byla zrzavá.

Moc zrzavá.

A tedy, jak jsem předpokládal, velmi inteligentní.

Jenomže intelligence nebývá tím, čím lidé lidi zaujmou, nebo co působí, že se do někoho zamilovávají.

Tahle zrzavinka mi byla povědomá.

Zastavil jsem se a díval se na ni.

Udiveně se zastavila.

„Co je?“ řekla.

Mlčel jsem. A díval se na ni dál.

V šeré kolejní chodbě to dlouhé hledění působilo podivně. Přízračná scéna z hororového filmu.

Dívka si to plandá chodbou a náhle ji zastaví v dlouhé chodbě stín... a zírá... zírá na ni.

„Elilong,“ řekl stín.

Rozesmála se.

A řekla moje jméno.

Řekla je na konci s otazníkem.

Kývl jsem.

„Elilong,“ odpověděla hebce.

Jako bychom nevyslovovali jméno kočky, ale říkali si tajemný pozdrav.

A pak mi řekla, že v jejím rendlíku je toho tolik, že by to sama nesnědla. Šli jsme si sednout do klubovny a jedli její večeři.

Říkala, že mi musí oplatit všechny ty dobroty, co jsem nanosil její kočce.

„Co Elilong dělá?“ řekl jsem.

„Spí,“ řekla. „V jednom kuse spí.

Ale asi má krásné sny.

Už je to stará kočka a spí a spí... A když spí, jako by se usmívala.“

Čas není určován hodinkami –

Čas je určován tím, s kým jej travíme.

S někým vteřiny jako by seděly.

Dřímaly.

A musely se probouzet a postrkovat, aby se pohuly.

Někdy se traví čas s někým jiným... Naopak, čas se nevěče, čas tryská, pádí... I kdybychom si přáli, aby nespěchal.

Zastavil se.